

TALOUSARVIOALOITE 316/2010 vp

Määrärahan osoittaminen elinsiirto- ja elinluovutustoiminnan rahoitusvastuun selvittämiseen

Eduskunnalle

Elinluovutusten ja elinsiirtojen määrät Suomessa ovat romahtaneet tänä vuonna koko 2000-luvun alhaisimmiksi, ja voidaan jo puhua koko toiminnan kriisistä. Elinsiirtoa odottavien potilaiden määrä on entisestään kasvanut. Elinsiirron saaneiden elinaika on jatkuvasti pidentynyt, ja yli puolet potilaista on elossa 20 vuoden kuluttua siirrosta. Suomi on menettänyt elinluovutusten ykkössijan Pohjoismaiden mallimaana, ykkössijalla on Norja ja kakkosena Ruotsi.

Jo viime vuonna oli nähtävissä, että elinluovutusten ja -siirtojen määrät olivat laskevia. Vuonna 2006 tehtiin ennätykselliset 294 elinsiirtoa, ja elinluovuttajia oli tuolloin 109. Viime vuonna elinluovuttajia oli vain 91 ja uuden elimen sai 259 eli 35 potilasta vähemmän kuin edellisenä vuotena. Mikäli alamäki jatkuu, elinsiirtojen määrä jää tänä vuonna noin kahteensataan ja vuoden 2006 tulokseen verrattuna noin 100 kriittisesti sairasta elinsiirtoa tarvitsevaa jää ilman uutta siirtoelintä. Yhä useamman potilaan odotusaika venyy liian pitkäksi.

Vaikka hoitohenkilökunnan asenne ja osaaminen ovat ratkaisevia tekijöitä elinluovutustoimin-

nan toteutumisessa mahdollisimman sujuvasti, lähes yhtä merkittäviä ovat niiden rinnalla elinluovutustoiminnan kustannusten korvaukset ja rahoitus. Tällä hetkellä toiminnan rahoitus kuuluu pelkästään kunnille. Elinsiirto- ja -luovutustoiminnan kustantamisella valtion varoin olisi merkitystä erityisesti pienten kuntien taloudelliselle kestäkyvyllä. Se vähentäisi näiden kuntien äkillisten sairaanhoitomenojen vaihteluja, joita tasausjärjestelmäkään ei täysin kykene poistamaan.

Vuoden 2003 hallitusohjelmaan kirjattiin lupaus selvittää mahdollisuuksia siirtää erityisen kalliita hoitoja valtion rahoitusvastuulle, tosin vuoden 2007 hallitusohjelmassa kirjauksia ei ole, mutta asian voisi selvittää uutta terveydenhuoltolakea valmisteltaessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2011 talousarvioon momentille 33.60.32 lisäyksenä 100 000 euroa elinsiirto- ja elinluovutustoiminnan rahoitusvastuun selvittämiseen.

Helsingissä 20 päivänä syyskuuta 2010

Marjaana Koskinen /sd
Annika Lapintie /vas